

Noi reglementări legislative privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi

de Claudia Caravan (Senior associate) și Beatrice Bealcu (Associate)

Considerații generale

În Monitorul Oficial, Partea I, nr. 363 din data de 12.04.2022, a fost publicată Legea nr. 81/2022 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară („**Legea nr. 81/2022**”) care transpune prevederile Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară („**Directiva**”).

Legea nr. 81/2022 reglementează relațiile comerciale dintre furnizori și cumpărători în cadrul lanțului de aprovizionare, cu privire la practicile comerciale neloiale săvârșite în legătură cu vânzarea de produse agricole și/sau alimentare.

Noua reglementare intră în vigoare la 3 (trei) zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Practici comerciale neloiale interzise

Prin noua reglementare, legiuitorul urmărește să ofere fermierilor și întreprinderilor mici și mijlocii protecție împotriva practicilor comerciale neloiale. În acest sens, Legea nr. 81/2022 reglementează două categorii de acțiuni și comportamente calificate drept practici comerciale neloiale, respectiv:

(1) Practici comerciale interzise

Dintre acestea, printre cele mai importante, se numără:

- Depășirea termenului de plată stabilit conform contractului cu anumite perioade;
- Stabilirea unor termene de preaviz mai mici de 30 de zile lucrătoare pentru anularea comenzilor de produse agricole și/sau alimentare și de 60 de zile pentru delistarea unui produs marcă privată a unui producător pentru categoriile de produse care includ comercializarea unei mărci proprii a magazinului;

- facturarea și/sau refacturarea și încasarea de la furnizor a altor costuri decât cele convenite în contractul comercial- *în acest sens, costurile aferente extinderii rețelei de distribuție a cumpărătorului, amenajării spațiilor de vânzare ale comerciantului și evenimentelor de promovare a activității și imaginii cumpărătorului nu pot fi puse în sarcina furnizorului;*
 - solicitarea către furnizor de plăți pentru deteriorarea sau pierderea de produse agricole și/sau alimentare, survenite în spațiile cumpărătorului după recepție, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau culpa furnizorului; fac excepție viciile ascunse pentru produsele agricole și alimentare pentru care furnizorul va trebui să suporte contravaloarea sau înlocuirea acestora;
 - solicitarea către furnizor a compensării costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în absența unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului;
 - returnarea către furnizor a produselor agricole și/sau alimentare nevândute;
 - impunerea furnizorului a unei plăți pentru listarea produselor sale agricole și alimentare, precum și pentru expunerea spre vânzare a acestora;
 - solicitarea către furnizor de taxe, indiferent de forma și denumirea acestora, care îl obligă pe furnizor să mărească artificial prețul de facturare al produsului;
 - aplicarea de condiții comerciale diferite pentru produsele marcă privată ale producătorilor față de produsele marcă proprie ale comerciantului, pentru listarea/afișarea la raft.
- (2) **Practici comerciale cu caracter flexibil - interzise doar în cazul în care nu au fost convenite prin clauze contractuale clare și lipsite de ambiguitate, la solicitarea furnizorului.**

Dintre acestea, printre cele mai importante, se numără:

- solicitarea unei plăți din partea furnizorului pentru publicitatea produselor agricole și/sau alimentare făcută de cumpărător sau pentru serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și/sau alimentare;
- refuzul cumpărătorului de a renegocia prețul într-un termen mai mare de 10 zile de la data solicitării furnizorului;

- solicitarea unei plăți din partea furnizorului pentru personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare sau obligarea furnizorului să pună la dispoziție personal în acest sens;
- impunerea de taxe pentru plasarea secundară a produselor furnizorului la vânzare;
- solicitarea unui cost din partea furnizorului pentru suportarea integrală sau parțială a contravalorii oricăror reduceri pentru produsele vândute de cumpărător cu titlu promoțional.

Depășirea termenului de plată

Legea nr. 81/2022 califica drept practica neloială depășirea de către comerciant a termenului de plată stabilit conform contractului cu anumite perioade, respectiv:

- 14 zile calendaristice** de la scadența stabilită prin contract în cazul produselor agricole și alimentare perisabile. Prin produs perisabil se înțelege produs agricol și alimentar care, prin natura lui sau la stadiul lui de procesare, este susceptibil să devină impropriu pentru vânzare în termen de 30 de zile după recoltare, producere sau procesare;
- 30 de zile calendaristice** de la scadența stabilită prin contract pentru alte produse agricole și alimentare.

În derularea procesului legislativ, această practică comercială neloială a cunoscut mai multe forme, inițial dorindu-se stabilirea limitei maxime a unor termene de plată în funcție de categoria de produse agricole și alimentare. Însă, această abordare inițială pare că a fost abandonată, legiuitorul optând pentru stabilirea ca practică comercială neloială depășirea termenului de plată stabilit prin contract.

În atare situație, în lipsa unor clarificări ori demersuri suplimentare din partea legiuitorului, pentru stabilirea în contract a termenelor de plată în cazul produselor agricole și alimentare, vor fi respectate dispozițiile Legii nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare care prevede că termenul de plată al comerciantului către furnizor pentru produsele contractate și livrate se stabilește prin negocierea contractului, cu excepția termenului de plată pentru produsele alimentare proaspete care nu poate fi mai mare de 14 zile lucrătoare de la data recepționării mărfii.

Facturarea și/sau refacturarea și încasarea de la furnizor a altor costuri decât cele

Legea nr. 81/2022 interzice comerciantului să solicite facturarea și/sau refacturarea și să încaseze de la furnizor orice alte costuri decât cele convenite în contractul comercial, stabilind faptul că acele costuri aferente extinderii rețelei de distribuție a

convenite în contractul comercial

comerciantului, amenajării spațiilor de vânzare ale comerciantului și evenimentelor de promovare a activității și imaginii comerciantului nu pot fi puse în sarcina furnizorului.

În actuala reglementare, respectiv Legea nr. 321/2009, interdicția privind facturarea de costuri către furnizor prevede ca excepție situația în care costurile sunt legate de actul comercial fără a oferi o definiție clară pentru noțiunea de act comercial ori pentru sintagma ”*legate de actul comercial*”.

Astfel, Legea nr. 81/2022 oferă o clarificare binevenită asupra costurilor ce pot fi facturate/refacturate către furnizor, stabilind ca regulă generală că această practică este interzisă, cu excepția situației în care părțile prevăd altfel în contract cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare și customizează clar categoriile de costuri care nu comportă o ajustare la nivel contractual (costuri aferente extinderii rețelei de distribuție a comerciantului, amenajării spațiilor de vânzare ale comerciantului și evenimentelor de promovare a activității și imaginii comerciantului).

Considerăm că pentru stabilirea de către părți a costurilor ce vor fi facturate/refacturate către furnizor, trebuie avută în vedere și interdicția privind solicitarea către furnizor de taxe, indiferent de forma și denumirea acestora, care îl obligă pe furnizor să mărească artificial prețul de facturare al produsului.

De asemenea, noua reglementare prevede că se poate solicita furnizorului plata pentru (i) publicitatea produselor agricole și/sau alimentare făcută de către cumpărător; (ii) serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și/sau alimentare; (iii) personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare utilizate pentru vânzarea produselor furnizorului; (iv) plasarea secundară a produselor sale agricole și alimentare spre vânzare; (v) acoperirea totală sau parțială a costului oricăror reduceri pentru produsele agricole și/sau alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional, **cu condiția ca serviciile facturate/refacturate să fie prestate la solicitarea furnizorului și reglementate prin clauze clare și lipsite de ambiguitate în contractul comercial sau printr-un act adițional încheiat ulterior, iar valoarea taxelor să nu depășească 5% din prețul contractului.**

Sanctiuni

Legea nr. 81/2022 reglementează sancțiuni aspre pentru încălcarea interdicțiilor privind practicile comerciale neloiale, quantumul amenzii putând fi stabilit, în funcție de încălcare, atât în quantum fix de până la 600.000 RON, cât și prin procent de până la 1% din cifra de afaceri totală realizată în anul financiar anterior.

Autorități competente

Autoritățile competente pentru implementarea noii reglementări sunt Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și Consiliul Concurenței, atribuțiile acestora fiind descrise pe larg în cuprinsul art. 6.

**Dispoziții finale și
tranzitorii**

Legea nr. 81/2022 se aplică contractelor comerciale încheiate după data intrării acesteia în vigoare, iar pentru cele încheiate anterior, părțile au obligația punerii lor în acord cu prevederile legii până la data de 31 decembrie 2022.

Limitarea răspunderii: vă rugăm să rețineți că acest material include doar o descriere succintă a faptelor prezentate și nu reprezintă o opinie juridică din partea Voicu & Filipescu.

Pentru mai multe detalii, nu ezitați să ne contactați la adresa de email: roxana.negutu@vf.ro.

**VOICU
FILIPESCU**
Attorneys at Law